

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200888
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122200888.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. X, XXX XX D., zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpená JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A 841 05 Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia 235 eur, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k.: 15Csp/9/2022-67 zo dňa 13.10.2022 v spojení s opravným uznesením č.k.:15Csp/9/2022-97 takto:

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku

- I. o určení, že úver je bezúročný a bezpoplatkov
- III. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

Vo výroku o povinnosti zaplatiť 235 eur s prísl. a v súvisiacom výroku o trovách konania rozsudok zrušuje a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol takto:

I. Určuje, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere číslo 802001657 zo dňa 25.01.2013, je bezúročný a bez poplatkový .

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 235 EURO spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 235 EURO od 03.02.2022 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere číslo 802001657 zo dňa 25.01.2013, uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 10) o tej časti poplatku zahŕňajúcej náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd, tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 235 eur, ktorú sumu preplatila na úhradách tohto úveru. Ďalej žiadala určiť, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve týkajúca sa časti poplatku zahŕňajúca náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Prvoinštančný súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil, že dňa 25.1.2013 uzatvoril veriteľ – žalovaná a dlžník – žalobkyňa zmluvu o úvere č. 802001657, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníčke sumu 300 eur a dlžníčka sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 200 eur. Celkovo sa zaviazala zaplatiť 520 eur v jednej splátke po 520 eur. Celkový poplatok dlžníčky spojený s úverom je tvorený súčtom úrokov vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 70,20 eur a administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 141 eur. Dlžníčka sa zaviazala zaplatiť 520 eur do 16.10.2013 na účet veriteľa. Bolo rozhodnuté, že výška RPMN predstavuje 128,20 %.

Dohodou o plnení v splátkach sa účastníci zmluvy dohodli, že zmluva o úvere sa mení tak, že dlžník sa zaväzuje veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 520 eur v ôsmich pravidelných mesačných splátkach vo výške 65 eur vždy k 6. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 6.3.2013. Uvedená dohoda bola uzatvorená po uzatvorení zmluvy o úvere. Zároveň dlžníčka zobrala na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov sa vypočítava v zmysle zákona a je vo výške 389,53 %, Žalobkyňa zaplatila na účet žalovaného celkovú dlžnú sumu 535 eur.

Prvoinštančný súd zistil, že výška RPMN bola určená v zmluve 363,55 %. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2012 RPMN pri zmluvnej splatnosti od 6 do 12 mesiacov, ako ostatné spotrebiteľské úvery do 1.500 eur vrátane, je RPMN je ustálená na 36,73%.

Prvoinštančný súd právne vec posúdil podľa § 497 a § 369 Obchodného zákonníka, vychádzal z § 52 ods. 2, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 451, § 456, § 517, a § 524, § 565 Občianskeho zákonníka a v § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Z.z.

Ďalej aplikoval zák. č. 127/2010 Z.z. a to po konkrétne § 1 ods. 2, § 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2 tohto zákona a ďalej § 11 zák. 129/2010 Z.z. Právne uzavrel, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným možno považovať za spotrebiteľský právny vzťah medzi veriteľom a dodávateľom, ktorý dodávateľ koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Dlžník je spotrebiteľ, ktorý nie je podnikateľom (žalobkyňa), nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Preto na daný právny vzťah sa vzťahuje ust. zákona č. 129/2010 Z. z. Konštatoval, že zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o RPMN, kde výška RPMN v danom prípade bola 363,55 % a v zmysle uvedeného údaj v zmluve, kde výška je určená na 128,20 %. Ide o údaj, ktorý je nižší, ako reálna RPMN. V danom prípade nižšie uvedená RPMN je v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že RPMN nie je uvedená správne, hľadá sa na uvedenú vadu zmluvy ako na vadu spočívajúcu v tom, ako keby v zmluve žiadna RPMN nebola uvedená. Z toho vyplýva, že absentuje údaj uvedený § 9 ods. 2 písm. j) zákona 129/2010 Z.z.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že úplne absentuje aj údaj uvedený v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a to druh spotrebiteľského úveru a ďalej údaj uvedený v § 2 písm. f), doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tento údaj podľa prvoinštančného súdu nie je možné zamieňať si s termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Preto prvoinštančný súd považoval uvedený úver podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobkyňa sa v konaní domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalobkyňa nemá povinnosť preukazovať naliehavý právny záujem na tomto určení. Nemá ani povinnosť uviesť v žalobe tvrdenia, že naliehaný právny záujem je daný. Právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje, alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu, zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobkyne je daný. V tomto prípade rozhodujúcim právnym predpisom je § 11 ods. 4 zák. 129/2010 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Preto súd v tejto časti nároku vyhovie.

Prvoinštančný súd nariadil žalovanému vrátiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 235 eur, t.j. sumu, ktorú zaplatila navyše oproti finančnej čiastke, ktorá jej bola požičaná. Priznal žalobkyňi aj nárok na úroky z omeškania.

Pokiaľ sa týka neprijateľnosti určenia zmluvnej podmienky, podľa prvoinštančného súdu úhrada administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ požaduje od spotrebiteľa plnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu materiálne nie je dodané a nie je v záujme spotrebiteľa. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnuté, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi, ktoré je v jeho záujme. Poplatok za uzatvorenie zmluvy o úvere a za jej vypracovanie je nevyhnutným nákladom veriteľa, ak chce poskytnúť spotrebiteľský úver, Týmto zmluvným ustanovením tak veriteľ prenáša celú ťarchu tohto nákladu na spotrebiteľa a neprímerane tak vytvára nerovnováhu v ich vzájomných práva a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa bez toho, aby bolo zrejme, akú časť

nákladov na uzatvorenie a vypracovanie formulárovej zmluvy používanej v mnohých prípadoch nesie veriteľ.

Prvoinštančný súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

O výške rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ďalej rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca namietal, že z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že zmluva nemá spotrebiteľský charakter. Nie je povinnosťou žalovaného preukazovať a zisťovať, na aký účel si žalobkyňa úver zobrala. Účel deklarovala v zmluve o úvere. Preto tento záväzkový vzťah je obchodno-právny.

Žalovaný ďalej namietal, že zmluva o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti nie je žalobou podľa § 137 písm. d) CSP. Takúto žalobu je možné podať len v prípade, ak to vyplýva z právneho predpisu. V danom prípade takáto určovací žaloba z právneho predpisu nevyplýva. Preto takúto žalobu žalobkyňa podať nemohla.

Žalovaný ďalej namietal, že povinnosť zaplatiť sumu 235 eur žalobkyni je premlčaný, pretože v prípade určenia neprijateľných zmluvných podmienok, takýto rozsudok nezakladá žiadne nové práva alebo povinnosti.

Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalobkyňa, ktorá uviedla, že v úverovom vzťahu vystupovala výlučne ako spotrebiteľka, nikdy nebola živnostníčkou a nikdy nepodnikala, preto nemala dôvod si brať úver na podnikateľské účely.

Čo sa týka námietky procesnej neprípustnosti určovacej žaloby uviedla, že priamo zo zákona vyplýva možnosť podať určovaciu žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy. Poukázala na § 9 ods. 2 a § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. a na § 3 ods. 3 a 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Už súdna prax ustálila, že je možné podávať obdobné žaloby ako osobitný druh žalôb podľa § 137 CSP.

Žaloby o vyhlásenie neprijateľnosti zmluvných podmienok sú žalobami, o ktorých buď súd môže rozhodnúť z úradnej povinnosti aj bez návrhu podľa § 298 ods. 1 CSP, v prípade pokiaľ je daná takáto žaloba, je povinnosťou súdu skúmať neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku z dôvodu, že žalobkyňa záväzok dňa 06.3.2014 v celom rozsahu zaplatila. Žalobkyňa právny názor žalovanej vo vzťahu k premlčaniu nepovažuje za správny, námietku premlčania považuje žalobkyňa za absolútne neurčitú a nenáležitú.

Vzhľadom na uvedené okolnosti žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Uplatnila si náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Odvolací súd zistil, že po vyhlásení prvoinštančného rozsudku, prvoinštančný súd uznesením 15Csp/9/2022-97 zo dňa 20. januára 2023 opravil v napadnutom rozsudku záhlavie, keď nesprávne uviedol adresu sídla advokáta zastupujúceho žalobkyňu a opravil čísla úverových zmlúv vo výroku I. a III.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že čiastočne rozhodnutie prvoinštančného súdu je správne. Vo zvyšku považoval rozsudok prvoinštančného súdu za predčasný.

Predmetom uplatneného nároku žalobkyňou sú 3 samostatné nároky. Prvý nárok je nárok na určenie, že úver, ktorý bol poskytnutý žalobkyni je bezúročný a bez poplatkov.

Žalobkyňa žiadala bezdôvodné obohatenie vo výške 235 eur vydať. Ide o bezdôvodné obohatenie za prijaté plnenia žalovaným, ktoré sú nezákonné.

Posledným uplatneným nárokom žiadala určiť, že presne špecifikovaná zmluvná podmienka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Teda z obsahu žaloby vyplýva, že uplatnené nároky predstavujú 2 nároky na určenie, že zmluva je bezúročná a poplatková, a že zmluvná podmienka je neprijateľná, a 1 výrok je výrok na plnenie.

7. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že úverový vzťah má obchodno-právny, nie občiansko-právny charakter, v zásade platí, že pokiaľ žalovaný explicitne nepreukáže, že poskytol úver žalobkyni, ktorá použila finančné prostriedky na svoju podnikateľskú činnosť, v takom prípade má zmluvný vzťah

charakter spotrebiteľský, a teda občiansko-právny, kde sa prioritne aplikujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V prejednávanej veci bolo preukázané, že žalobkyňa mala charakter spotrebiteľa, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Naopak, žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti pri poskytovaní úveru žalobkyni. Iný ako spotrebiteľský charakter úveru žalovaným nebol preukázaný.

Nie je povinnosťou veriteľa skúmať, na čo jeho zmluvný partner použije poskytnuté prostriedky úveru. Je povinnosťou veriteľa skúmať, s kým uzatvára zmluvný vzťah, a teda či tento zmluvný vzťah uzatvára s fyzickou osobou alebo so živnostníkom, resp. osobou, ktorá koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Ak uvedené okolnosti nepreukáže, ako v prejednávanej veci, vzťah má spotrebiteľský charakter.

8. Žalovaný ďalej namietal procesnú neprípustnosť procesnej určovacej žaloby. Odvolací súd upriamuje odvolateľa na ust. § 298 ods. 1 CSP, kde súd je povinný aj bez návrhu skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve, alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou, kde v prípade, ak zistí takúto zmluvnú podmienku a považuje ju za neprijateľnú, je povinný vo výroku svojho rozsudku túto zmluvnú podmienku určiť za neplatnú. V prípade, pokiaľ žalobkyňa sama požiadala o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, je povinnosťou súdu rozhodnúť, či zmluvná podmienka označená v žalobe je alebo nie je neprijateľná.

9. Okrem toho je povinnosťou súdu rozhodnúť, či spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový, pokiaľ žalobca podá takúto žalobu. Ust. § 137 CSP určuje presne, aké žaloby je možné podať na súd. Ust. § 137 CSP je však ustanovením, ktoré nevylučuje, ako to vyplýva zo zákona, aby bola podaná iná žaloba, než určená v tomto zákonnom ustanovení.

Žaloba, ktorou sa žalobkyňa v postavení spotrebiteľa domáhala vyslovenia alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, alebo určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nie je určovacou žalobou podľa § 137 ods. 1 písm. c) CSP, ako to namietá žalovaný, ale ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi z cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch a to v § 53 ods. 1, 4 a 5 a v § 53a Občianskeho zákonníka a ďalej v § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

V danej otázke sa už súdna prax zjednotila, vychádza z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 6Cdo 27/2018, kde ani odvolací súd nevidí dôvod na odklonenie sa od tejto súdnej praxe, ktorá vychádza z čl. 7 ods. 1 smernice rady 93/13/EHS.

Preto uvedená odvolacia námietka žalovanej o neprípustnosti žaloby o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti nie je dôvodná.

V tomto rozsahu považoval odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu za správny a podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ho potvrdil.

10. Odvolací súd však nenašiel skutkové a ani právne závery prvoinštančného súdu týkajúce sa námietky premlčania uplatneného nároku žalobkyňou na plnenie, kde sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 235 eur. Na to, či je nárok premlčaný alebo nie je povinnosťou súdu prihliadať ex offio. Táto povinnosť vyplýva z ust. § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho právne zabezpečiť; ust. § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom, alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Citované zákonné ust. platí od 05.12.2018 a v súlade s § 879v konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákonná (pred účinnosťou 05.12.2018 – poznámka odvolacieho súdu), sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Konanie v prejednávanej veci sa začalo po 05.12.2018, pretože žaloba došla na prvoinštančný súd dňa 19.02.2022. Teda je povinnosťou súdu ex offio skúmať, či uplatnený nárok na finančné plnenie nie je premlčaný. Platí totiž, že toto zákonné ustanovenie je (na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy - poznámka odvolacieho súdu) nastavené symetricky tak, že neposkytuje neprimeranú výhodu ani spotrebiteľovi, ale ani dodávateľovi, resp. veriteľovi. Pokiaľ ide o premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy, je nevymáhateľné, či už svedčí spotrebiteľovi, alebo dodávateľovi. Aplikácia ust. § 54a Občianskeho zákonníka je potrebná ex offio vždy, ak ktorémukoľvek zo subjektov spotrebiteľskej zmluvy svedčí právo alebo povinnosť z hmotnoprávneho vzťahu.

Pre aplikáciu ust. 54a Občianskeho zákonníka v spise niet dostatočných skutkových zistení a ani dôkazov. Sporové strany sa k prípadnej aplikácii tohto zákonného ustanovenia nevyjadrili. Prvoinštančný súd však bol povinný sa ust. § 54a Občianskeho zákonníka zaoberať ex offo, a preto aj námietku žalovaného o premlčaní uplatneného nároku vznesenú až v odvolacom konaní musel odvolací súd zohľadniť a v tomto štádiu konania uvedenú námietku považuje za dôvodnú vo vzťahu k preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, nie však k posúdeniu jej dôvodnosti.

Vo výroku na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pre nedostatok dôvodov a pre opomenutie ex offo sa s týmto zákonným ustanovením vysporiadať.

11. Úlohou prvoinštančného súdu v ďalšom konaní bude zaoberať sa otázkou ex offo premlčania uplatneného nároku žalobkyňou na finančné plnenia o tomto nároku rozhodnúť. Zároveň podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o trovách celého konania.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Odvolacieho súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

2

Spisová značka

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).